

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Krapina

KLASA: 041-01/24-03/14
URBROJ: 613-04-24-9
Krapina, 5. srpnja 2024.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Hrvatski
suverenisti
za 2023.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Sustav unutarnjih kontrola	5
	Planiranje	5
	Financijski izvještaji	6
III.	REVIZIJA ZA 2023.	12
	Ciljevi i područja revizije	12
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	12
	Metode i postupci revizije	13
	Nalaz za 2023.	14
	Provedba naloga i preporuka	16

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Hrvatskih suverenista (dalje u tekstu: Stranka) za 2023.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2023. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2023. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je osnovana u studenome 2019., a svojstvo pravne osobe stekla je upisom u Registar političkih stranaka u prosincu 2019. Sjedište Stranke je Metalčeva 5, Zagreb.

Djelokrug Stranke određen je Programom i Statutom Stranke, a rad i djelovanje su javni.

Prema Programu, temeljni cilj Stranke je promicanje vrijednosti narodnog suvereniteta i slobode obranjene u Domovinskom ratu te najoštrija osuda nasljeđa svih totalitarnih režima; zalaganje za financijsku stabilnost i dugoročnu opstojnost države bez prekomjernog zaduživanja koje buduće hrvatske naraštaje vodi u dužničko ropstvo; šticeenje života od začeca do naravne smrti te držanje obitelji temeljem hrvatskog društva, kojoj se kao takvoj daje primat pri odlučivanju o svjetonazorskim aspektima odgoja i obrazovanja; pravo na slobodu govora i mišljenja svakom građaninu s pravom glasa, ali i izravan utjecaj na političke prilike u državi preko instituta narodnog referenduma.

Statut je najviši normativni akt, kojim je utvrđena: svrha osnivanja Stranke; njezin naziv, sjedište, područje i pravni okvir djelovanja; znak, pečat, predstavljanje i zastupanje; suradnja s drugim političkim strankama, udrugama i građanskim inicijativama; članstvo, prava i dužnosti članova; ustrojstvo (tijela Stranke i ustrojstveni oblici, način njihova rada, ovlasti i odlučivanje, trajanje mandata); financiranje, prestanak djelovanja te druga pitanja značajna za rad i djelovanje Stranke. Članom Stranke može postati svaka punoljetna i poslovno sposobna osoba koja ima državljanstvo Republike Hrvatske i prihvaća Program i odredbe Statuta Stranke.

Za obavljanje poslova iz djelokruga Stranke ustrojena su sljedeća tijela: Sabor, Predsjedništvo, Glavni odbor, Nadzorni odbor te Sud časti. Mandat članova tijela je četiri godine.

Sabor je najviše tijelo Stranke, a čine ga svi članovi Predsjedništva, Glavnog odbora, Nadzornog odbora i Suda časti te izaslanici ustrojstvenih oblika prema kriterijima koje donosi Predsjedništvo. Sabor donosi i mijenja Program, Statut, Poslovnik o radu Sabora te druge odluke u skladu sa Statutom; bira i razrješuje Predsjednika, Supredsjednika i osam članova Predsjedništva; bira i razrješuje Nadzorni odbor; raspravlja i prihvaća izvješće o radu Predsjednika; donosi zaključke, deklaracije ili rezolucije o svim bitnim pitanjima koja se tiču rada Stranke i društvenih, političkih, socijalnih i gospodarskih prilika u Republici Hrvatskoj te donosi odluku o promjeni sjedišta Stranke, odluku o prestanku rada, kao i odluku o udruživanju s drugom političkom strankom.

Predsjedništvo je najviše tijelo Stranke između dvaju zasjedanja Sabora, a čine ga Predsjednik, Supredsjednik, osam članova Predsjedništva i do tri dodatna člana Predsjedništva koje Predsjedništvo može, na prijedlog Predsjednika i Supredsjednika, kooptirati u svoj sastav dvotrećinskom većinom. Predsjedništvo može jednog člana Predsjedništva imenovati počasnim predsjednikom Stranke. Predsjedništvo provodi odluke i zaključke Sabora i Glavnog odbora te samostalno rješava sve bitne tekuće političke i organizacijske poslove Stranke. Između ostalog, vodi brigu o radu ustrojstvenih oblika Stranke, donosi opće akte o načinu rada ustrojstvenih oblika Stranke, brine se o novčanim sredstvima potrebnim za djelovanje Stranke, usvaja financijski plan i program rada te odlučuje o svim pitanjima koja odredbama Statuta nisu stavljena u izričiti djelokrug nekog drugog tijela Stranke.

Glavni odbor čine članovi Predsjedništva, predsjednici ili povjerenici podružnica, zastupnici u Hrvatskom saboru i Europskom parlamentu iz redova Stranke, članovi Vlade Republike Hrvatske iz redova Stranke, župani i dožupani, gradonačelnici i zamjenici gradonačelnika te načelnici iz redova Stranke, vijećnici u skupštini županije i vijećnici gradskih vijeća s više od 10 000 stanovnika iz redova Stranke te predsjednici općinskih vijeća iz redova Stranke. Glavni odbor provodi i odgovoran je za provođenje odluka Sabora Stranke; na prijedlog Predsjedništva raspravlja i donosi strateške i provedbene odluke i programe o gospodarskim i socijalnim pitanjima, odluke o zaštiti nacionalnih interesa te raspravlja o svim drugim političkim pitanjima u skladu s Programom i Statutom Stranke; donosi napatke za rad Predsjedništva; raspravlja o svim političkim, ekonomskim, socijalnim i ostalim pitanjima vezanim za djelatnost Stranke te o tome zauzima stavove, donosi odluke, utvrđuje smjernice i stajališta; donosi Poslovnik o svojem radu; bira i razrješava Predsjednika te dva dopredsjednika Glavnog odbora na prijedlog Predsjedništva; bira i razrješava Predsjednika te dva člana Suda časti i donosi pravilnik o njegovom radu.

Nadzorni odbor prati redovno financijsko poslovanje Stranke obavljajući pregled poslovnih knjiga, izvanjske financijske uvjete i stanje u svezi s djelovanjem Stranke te nadzire provedbu Statuta i ostalih akata Stranke. Sastoji se od pet članova, koji ne mogu biti članovi ni jednog drugog središnjeg tijela Stranke.

Sud časti ima tri člana koji ne mogu biti članovi ni jednoga drugoga središnjeg tijela Stranke. Sud časti na zahtjev Predsjedništva, Glavnog odbora, podružnica i organizacija vodi postupak utvrđivanja stranačke odgovornosti protiv člana Stranke; donosi prvostupanjsku odluku o isključenju člana Stranke; odlučuje u prvostupanjskom postupku utvrđivanja stranačke odgovornosti prema članu središnjih tijela Stranke, a po eventualnoj žalbi konačnu odluku donosi Glavni odbor.

Stranku predstavlja i zastupa Predsjednik, a Supredsjednik u slučaju njegove nenazočnosti ili izvanredne spriječenosti. Predsjednik, između ostalog, potpisuje akte Sabora i Predsjedništva, a na temelju odgovarajućih odluka saziva Sabor i potpisuje koalicijske sporazume na nacionalnoj razini. Predsjednik Stranke u 2023., kao i u vrijeme obavljanja revizije (svibanj 2024.) je Marijan Pavliček, prof., a Supredsjednik nije imenovan.

Tajništvo Stranke je izvršno i stručno-operativno tijelo Glavnog odbora, Predsjedništva i Predsjednika Stranke. Glavni tajnik rukovodi radom Tajništva te obavlja poslove administrativne i stručne naravi, sukladno odlukama Predsjedništva i Glavnog odbora.

Osim Statuta, doneseni su Etički kodeks, Pravilnik o ustrojstvenim oblicima Stranke, Poslovnik o radu Suda časti te Pravilnik o materijalno-financijskom poslovanju.

Izvori financiranja su prihodi iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalnih i područnih (regionalnih) samouprava, dobrovoljnih priloga (donacija) te drugih izvora.

Stranka u 2023. nije imala zaposlenih.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbama članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14 i 114/22), financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

Postupci i metode unutarnjih kontrola opisani su unutarnjim aktima. Pravilnikom o materijalno-financijskom poslovanju, između ostalog, utvrđeno je pravo stvaranja obveza, financiranje Stranke, raspolaganje i kontrola raspolaganja imovinom te izvještavanje. Utvrđeno je da sve materijalno-financijske dokumente na temelju kojih se stvaraju obveze potpisuje Predsjednik Stranke, nakon što ih je pregledao i potpisao Glavni tajnik. Knjigovodstvene usluge (između ostalog, vođenje poslovnih knjiga te izradu godišnjih izvještaja) obavlja fizička osoba na temelju zaključenog ugovora. Također, Pravilnikom je utvrđeno da Nadzorni odbor obavlja nadzor nad materijalno-financijskim poslovanjem Stranke najmanje dva puta godišnje, a o svojim nalazima podnosi redovito godišnje izvješće Glavnom odboru, kao i na svakom redovnom zasjedanju Sabora Stranke. Nadzorni odbor je u studenome 2023. pregledao poslovne knjige Stranke te u ožujku 2024. prihvatio financijske izvještaje za 2023. i sastavio Izvješće u kojem je utvrđeno da Stranka nema nepravilnosti u materijalno-financijskom poslovanju i u radu Stranke (navedeno izvješće je Glavni odbor usvojio također u ožujku 2024.).

Etičkim kodeksom (iz listopada 2022.) utvrđena su pravila ponašanja članova Stranke, jasni standardi etičkog ponašanja u obnašanju javnih dužnosti te obveza tijela Stranke za pokretanje i donošenje stegovne mjere protiv članova Stranke koji ne poštuju Etički kodeks. U 2023. nije bilo povrede službene dužnosti.

Stranka objavljuje izvještaje i planove te u svrhu unutarnje i vanjske komunikacije koristi priopćavanje posredstvom e-pošte i mrežne stranice.

Planiranje

Financijski plan i Program rada Stranke za 2023. doneseni su i usvojeni u prosincu 2022., a njihove izmjene i dopune u prosincu 2023. na sjednicama Predsjedništva.

Financijskim planom, prihodi su planirani u iznosu od 71.000,00 eura, rashodi u iznosu od 68.500,00 eura te višak prihoda u iznosu od 2.500,00 eura. Izmjenama i dopunama Financijskog plana iz prosinca 2023., prihodi su planirani u iznosu od 73.900,00 eura, što je više za 2.900,00 eura ili 4,1 %, rashodi u iznosu od 59.940,00 eura, što je manje za 8.560,00 eura ili 12,5 % te višak prihoda u iznosu od 13.960,00 eura, što je 11.460,00 eura ili 458,4 % više u odnosu na Financijski plan. Planirani prihodi odnose se na prihode po posebnim propisima iz proračuna u iznosu od 73.700,00 eura (od čega iz državnog proračuna za financiranje redovnog poslovanja Stranke u iznosu od 53.400,00 eura, a iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 20.300,00 eura) te prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) fizičkih osoba u iznosu od 200,00 eura. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 53.330,00 eura (od čega su vrijednosno značajniji za intelektualne i osobne usluge u iznosu od 17.300,00 eura, usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 16.500,00 eura, članarine u iznosu od 10.000,00 eura te reprezentaciju u iznosu od 3.060,00 eura), ostale rashode u iznosu od 4.140,00 eura, rashode amortizacije u iznosu od 1.570,00 eura, rashode za donacije (pomoći) u iznosu od 500,00 eura i financijske rashode u iznosu od 400,00 eura.

Stranka je sastavila Financijski plan te Izmjene i dopune Financijskog plana u skladu s propisima kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija. Financijski plan sadrži plan prihoda i rashoda, plan zaduživanja i otplata te obrazloženje Financijskog plana po skupinama prihoda i rashoda te programa, aktivnosti i projekata, koji se planiraju provoditi u godini za koju se donosi Financijski plan.

Program rada za 2023. i njegove izmjene i dopune sadrže redovitu aktivnost u radu Stranke koja obuhvaća aktivnosti nužne za rad i funkcioniranje Stranke, kao što su: nabava materijalne imovine, održavanje prostorija Stranke, računovodstvene poslove, vođenje evidencija o radu Stranke, promoviranje Stranke kroz medije, nabavu promidžbenih materijala te održavanje sastanaka i druge aktivnosti. Predviđeni troškovi za ovaj cilj Programom rada planirani su u iznosu od 68.500,00 eura, a Izmjenama i dopunama Programa rada u iznosu od 60.000,00 eura (60,00 eura više od Izmjena i dopuna Financijskog plana).

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2023. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu te Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Financijski izvještaji s propisanim priložima (Program rada Stranke i Financijski plan za 2023., izmjene i dopune Programa rada Stranke i Financijskog plana za 2023. te Izvješće o primljenim donacijama za financiranje redovne političke aktivnosti za 2023.) dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja u propisanom roku i objavljeni su na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva. Objavljeni podaci istovjetni su podacima evidentiranim u poslovnim knjigama Stranke.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2023., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 73.968,64 eura, što je 9.508,91 euro ili 14,8 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane veći za 68,64 eura ili 0,1 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u eurima

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	46.757,58	53.411,65	114,2
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	17.701,94	20.355,00	115,0
3.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	0,00	200,00	-
4.	Drugi prihodi	0,21	1,99	947,6
	Ukupni prihodi	64.459,73	73.968,64	114,8

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije povećanje prihoda odnosi se na prihode od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji su ostvareni više za 2.653,06 eura ili 15,0 % zbog naplaćenih potraživanja iz prethodne godine.

Prihodi od članarina nisu ostvareni, jer su svi članovi Stranke oslobođeni plaćanja članarine Odlukom Predsjedništva Stranke iz veljače 2021.

– Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni su u iznosu od 53.411,65 eura i čine 72,2 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke ostvarene u skladu s odredbom članka 6., stavka 1. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma, prema kojoj pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile zastupničko mjesto u Hrvatskome saboru i nezavisni zastupnici. U skladu s odredbama članaka 7. i 10. navedenog Zakona, Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora donio je u prosincu 2022. te ožujku i srpnju 2023. odluke o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika (Narodne novine 146/22, 37/23 i 73/23), prema kojima je Stranka za jednog zastupnika u 10. sazivu Hrvatskoga sabora ostvarila prihode u iznosu od 53.411,65 eura. Sredstva su iz državnog proračuna doznačavana na središnji račun Stranke tromjesečno.

– Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu od 20.355,00 eura i čine 27,5 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje Stranke. Ostvareni su u skladu s odredbama članaka 6. i 7. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma, prema kojima pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave i nezavisni vijećnici na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, tako da pojedinoj političkoj stranci koja je bila predlagatelj liste pripadaju sredstva razmjerna broju dobivenih mjesta članova u predstavničkom tijelu jedinice samouprave prema konačnim rezultatima izbora za članove predstavničkog tijela jedinice samouprave. Sredstva su primljena od osam jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave većim dijelom tromjesečno u jednakim iznosima, a u pojedinim slučajevima u jednom iznosu. Stranka ima 12 članova u predstavničkim tijelima osam jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (dvije županije, četiri grada i dvije općine).

Potraživanja za prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave evidentirana su u poslovnim knjigama i iskazana u financijskim izvještajima za 2023. u iznosu od 1.436,23 eura.

– Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni su u iznosu od 200,00 eura i čine 0,3 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na dobrovoljni prilog (donaciju) za financiranje redovne političke aktivnosti za 2023. ostvaren od fizičke osobe u novcu na temelju odredaba članka 18. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma. Za primljeni dobrovoljni prilog (donaciju) vođena je propisana evidencija te je izdana potvrda o primitku. Iznos primljenog dobrovoljnog priloga (donacije) fizičke osobe u skladu je s iznosom koji je propisan odredbama navedenog Zakona.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2023., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 59.925,75 eura, što je 7.544,91 euro ili 14,4 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane manji za 14,25 eura.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u eurima

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	1.685,14	0,00	-
2.	Materijalni rashodi	48.422,23	53.303,51	110,1
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	14.715,52	17.044,93	115,8
2.2.	Drugi materijalni rashodi	33.706,71	36.258,58	107,6
3.	Rashodi amortizacije	1.526,03	1.576,87	103,3
4.	Financijski rashodi	282,91	405,45	143,3
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	398,17	500,00	125,6
6.	Drugi rashodi	66,36	4.139,92	6 238,6
	Ukupni rashodi	52.380,84	59.925,75	114,4
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	64.459,73	73.968,64	114,8
	Višak prihoda	12.078,89	14.042,89	116,3

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno značajnije su povećani drugi rashodi za 4.073,56 eura ili 6.138,58 % te materijalni rashodi za 4.881,28 eura ili 10,1 % zbog više ostvarenih rashoda za intelektualne i osobne usluge (povećanje naknade po ugovoru o djelu za obavljanje poslova Glavnog tajnika Stranke i naknade za knjigovodstvene usluga) za 5.458,00 eura ili 46,1 % te rashoda za materijal i energiju (nabava zastava) za 1.700,00 eura ili 100,0 %.

– Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje ostvareni su u iznosu od 17.044,93 eura i čine 28,5 % ukupno ostvarenih rashoda, od čega se na redovno poslovanje Stranke odnosi 13.689,88 eura, a na izbornu promidžbu za prijevremene lokalne izbore članova Gradskog vijeća Grada Varaždina 3.355,05 eura.

Rashodi za promidžbu i informiranje za redovno poslovanje Stranke u iznosu od 13.689,88 eura odnose se na oglašavanje putem radija, društvenih mreža, portala i tiska u iznosu od 7.877,37 eura, nabavu promidžbenog materijala (izrada iskaznica, letaka, majica) u iznosu od 4.222,51 euro te usluge promidžbe putem agencije u iznosu od 1.590,00 eura.

Na prijevremenim izborima za članove Gradskog vijeća Grada Varaždina, koji su održani u travnju 2023., Stranka je sudjelovala samostalno. Poseban račun za financiranje troškova izborne promidžbe otvoren je 20. ožujka 2023. U Financijskom izvještaju o financiranju izborne promidžbe za razdoblje od 17. ožujka do 5. svibnja 2023. iskazani su ukupni primici u iznosu od 3.400,00 eura, troškovi u iznosu od 3.355,05 eura te višak primitaka u iznosu od 44,95 eura. Navedeni Financijski izvještaj s propisanim prilogima dostavljen je Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja (izvještaji su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva). Provedenim nadzorom Državno izbornom povjerenstvo nije utvrdilo nepravilnosti. Rashodi za izbornu promidžbu za prijevremene lokalne izbore za članove Gradskog vijeća Grada Varaždina u iznosu od 3.355,05 eura odnose se na nabavu promidžbenog materijala (plakata) u iznosu od 1.794,82 eura, oglašavanje na radiju i portalima u iznosu od 923,00 eura, zakupnine i najamnine (zakup štanda) u iznosu od 547,53 eura i druge usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 89,70 eura (navedeni rashodi su u poslovnim knjigama evidentirani i u financijskim izvještajima Stranke iskazani na pripadajućim računima računskog plana). Po okončanju izbora, Stranka nije osvojila vijećničko mjesto, a preostala neutrošena sredstva na posebnom računu za financiranje troškova izborne promidžbe (44,95 eura) prenesena su na redovni račun Stranke (poseban račun je zatvoren 21. ožujka 2024.).

– Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 36.258,58 eura i čine 60,5 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za usluge u iznosu od 19.589,43 eura, ostale nespomenute materijalne rashode u iznosu od 14.039,15 eura (međunarodne članarine u iznosu od 10.000,00 eura, reprezentacija u iznosu od 3.055,98 eura te cvijeće, vijenci i drugo u iznosu od 983,17 eura), rashode za materijal i energiju (zastave) u iznosu od 1.700,00 eura te na naknade osobama izvan radnog odnosa (za službeno putovanje) u iznosu od 930,00 eura.

Rashodi za usluge ostvareni u iznosu od 19.589,43 eura odnose se na intelektualne i osobne usluge u iznosu od 17.284,86 eura (naknade po ugovoru o djelu za obavljanje poslova Glavnog tajnika Stranke u iznosu od 16.185,09 eura i knjigovodstvene usluge u iznosu od 1.099,77 eura), zakupnine i najamnine (zakup dvorane) u iznosu od 1.325,00 eura, naknade troškova službenih putovanja članovima tijela Stranke u iznosu od 584,76 eura, druge usluge (pretplata za časopis i ulaznice za vodotoranj) u iznosu od 206,85 eura te računalne usluge (održavanje domene) u iznosu od 187,96 eura.

– Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije ostvareni su u iznosu od 1.576,87 eura i čine 2,6 % ukupno ostvarenih rashoda. Obračun amortizacije obavljen je prema propisanim stopama amortizacije iz Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18, 103/18 – ispravak i 134/22).

– Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 405,45 eura i čine 0,7 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 405,15 eura te zatezne kamate u iznosu od 0,30 eura.

– Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije (pomoći) ostvareni su u iznosu od 500,00 eura i čine 0,8 % ukupno ostvarenih rashoda. Donacija (pomoć) dana je udruzi građana za organizaciju donatorske večeri u skladu s Programom rada te Izmjenama i dopunama Financijskog plana.

– Drugi rashodi

Drugi rashodi ostvareni su u iznosu od 4.139,92 eura i čine 6,9 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za kazne i troškove postupka zbog nepoštivanja načela ravnopravnosti spolova i uravnotežene zastupljenosti žena i muškaraca na izornoj listi za članove predstavničkih tijela u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave prema Zakonu o ravnopravnosti spolova (Narodne novine 82/08 i 69/17) u iznosu od 2.806,31 euro, otpis potraživanja za dane predujmove u iznosu od 857,80 eura te rashode za električnu energiju zbog ovrhe (električna energija, kamate i troškovi postupka) u iznosu od 475,81 euro.

– Višak prihoda

Višak prihoda za 2023. ostvaren je u iznosu od 14.042,89 eura, preneseni višak prihoda iz prethodnog razdoblja iznosi 27.081,16 eura te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 41.124,05 eura.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2023., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 43.381,08 eura.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2023.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u eurima

Redni broj	Opis	1. siječnja 2023.	31. prosinca 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	3.865,62	2.288,75	59,2
1.1.	Proizvedena dugotrajna imovina	3.865,62	2.288,75	59,2
2.	Financijska imovina	23.527,71	41.092,33	174,7
2.1.	Novac u banci i blagajni	22.669,91	39.650,05	174,9
2.2.	Potraživanja za prihode	857,80	1.442,28	168,1
	Ukupno imovina	27.393,33	43.381,08	158,4
3.	Obveze	312,17	2.257,03	723,0
3.1.	Obveze za rashode	312,17	820,80	262,9
3.2.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	0,00	1.436,23	-
4.	Vlastiti izvori	27.081,16	41.124,05	151,9
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	27.393,33	43.381,08	158,4

Ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2023. veća je u odnosu na stanje iskazano početkom 2023. za 15.987,75 eura ili 58,4 %. Povećanje vrijednosti imovine odnosi se na povećanje vrijednosti novčanih sredstava u poslovnoj banci za 16.980,14 eura ili 74,9 % (zbog više ostvarenih prihoda iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave) i potraživanja za prihode za 584,48 eura ili 68,1 % (zbog više ostvarenih prihoda iz jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave). Povećanje obveza i vlastitih izvora odnosi se na povećanje obveza za 1.944,86 eura ili 623,0 % (zbog povećanja obveza prema dobavljačima i iskazivanja prihoda budućih razdoblja) te vlastitih izvora za 14.042,89 eura ili 51,9 % (zbog ostvarenog viška prihoda u izvještajnom razdoblju).

Vrijednost nefinancijske imovine odnosi se na vrijednost računalne i druge opreme (prijenosna računala, oprema za snimanje, projektor, pišač) u iznosu od 2.288,75 eura.

Financijska imovina u iznosu od 41.092,33 eura odnosi se na novac u banci u iznosu od 39.650,05 eura i potraživanja za prihode u iznosu od 1.442,28 eura. Stanje novca u banci koncem 2023. iznosi 39.650,05 eura, a odnosi se na novac na žiroračunu kod poslovne banke za redovno poslovanje u iznosu od 39.605,10 eura i na posebnom računu za financiranje prijevremenih izbora za članove Gradskog vijeća Grada Varaždina u iznosu od 44,95 eura (zatvoren u ožujku 2024.). Potraživanja za prihode iskazana koncem 2023. u iznosu od 1.442,28 eura su dospjela i do vremena obavljanja revizije (travanj 2024.) su u cijelosti naplaćena.

Obveze su iskazane u iznosu od 2.257,03 eura. Odnose se na obveze za rashode u iznosu od 820,80 eura (prema dobavljačima u iznosu od 812,68 eura i za primljene predujmove u iznosu od 8,12 eura) te na odgođeno priznavanje prihoda za redovno financiranje Stranke od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 1.436,23 eura. Dospjele su u iznosu od 2.257,03 eura i do konca travnja 2024. podmirene su u cijelosti.

Vlastiti izvori koncem 2023. iskazani su u iznosu od 41.124,05 eura, a odnose se na višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju. U odnosu na stanje početkom godine veći su za 14.042,89 eura ili 51,9 % zbog ostvarenog viška prihoda u izvještajnom razdoblju.

III. REVIZIJA ZA 2023.

Postupci revizije provedeni su od 29. travnja do 5. srpnja 2024.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15 i 134/22)
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija
5. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19)
6. Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19, 1/20, 74/20, 1/21, 102/22, 112/22, 156/22, 1/23, 3/23 – ispravak, 56/23 i 143/23)
7. Pravilnik o materijalno-financijskom poslovanju (iz prosinca 2021.)
8. Statut (listopad 2021.)

9. Etički kodeks (listopad 2022.).
10. Program rada i Financijski plan za 2023. (prosinac 2022.) te izmjene i dopune Programa rada i Financijskog plana za 2023. (prosinac 2023.)

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera stavki na računima. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi s područjima revizije: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori (između ostalog, provjerena je dokumentacija u vezi s prihodima iz proračuna, od članarina i članskih doprinosa, dobrovoljnih priloga (donacija) i drugih prihoda; kao i u vezi s obračunom plaća i naknada, materijalnim rashodima, amortizacijom, financijskim rashodima, rashodima za donacije (pomoći) te drugim rashodima). Obavljeni su razgovori s Glavnim tajnikom Stranke te su pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s poslovnim događajima. Provjerena je provedba naloga iz prošle revizije koja je obavljena za 2022.

Nalaz za 2023.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2023. utvrđene su nepravilnosti koje se odnose na računovodstveno poslovanje.

1. Računovodstveno poslovanje

- 1.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

U poslovnim knjigama u okviru rashoda za usluge, naknada troškova službenih putovanja članovima tijela Stranke te rashoda za naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa evidentirani su rashodi za službena putovanja (troškovi noćenja) u ukupnom iznosu od 1.514,76 eura. Za navedena službena putovanja nisu sastavljeni putni nalozi.

Odredbama članka 17. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je, između ostalog, da se knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Knjigovodstvena isprava jest pisani dokument ili elektronički zapis o nastalom poslovnom događaju. Vjerodostojna je ona knjigovodstvena isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj. Knjigovodstvena isprava je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovnog događaja povodom kojeg je sastavljena.

Nadalje, odredbama članka 8., stavka 2. Pravilnika o porezu na dohodak, propisano je da se izdaci za službena putovanja, između ostalog, troškove noćenja obračunavaju na temelju urednog i vjerodostojnog putnog naloga i priloženih isprava kojima se dokazuju izdaci i drugi podaci navedeni na putnom nalogu. Neovisno u kojem obliku se izdaje, putni nalog kao vjerodostojna isprava sadrži osobito sljedeće podatke: nadnevak izdavanja, ime i prezime osobe koja se upućuje na službeno putovanje, mjesto u koje osoba putuje, svrha putovanja, vrijeme trajanja putovanja, vrijeme kretanja na put, podatke o prijevoznom sredstvu kojim se putuje (ako se putuje automobilom potrebno je navesti marku i registarsku oznaku automobila, početno i završno stanje brojila-kilometar/sat), vrijeme povratka s puta, potpis ovlaštene osobe, obračun troškova, likvidaciju obračuna te izvješće s puta. Uz putni nalog obvezno se prilažu isprave kojima se dokazuju nastali izdaci i to osobito: računi za cestarine, računi za parking, putne karte ili u iznimnim i opravdanim slučajevima preslike putnih karata, računi za smještaj i drugo, bez obzira na način podmirenja izdataka.

Državni ured za reviziju nalaže rashode za službena putovanja evidentirati na temelju ispostavljenih urednih i kontroliranih putnih naloga u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te Pravilnika o porezu na dohodak.

- 1.2. *Stranka prihvaća nalog Državnog ureda za reviziju u vezi s računovodstvenim poslovanjem te navodi da će evidentirati sva službena putovanja (troškove noćenja) na temelju ispostavljenih, urednih i kontroliranih putnih naloga.*

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2022., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo je uvjetno mišljenje o financijskim izvještajima, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje. Revizijom za 2023. provjereno je je li Stranka postupila prema nalogima danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi (N) iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošlih revizija

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godine prošlih revizija	N ili P	Opis naloga ili preporuke	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5	6
1.	Računovodstveno poslovanje	2021. 2022.	N	Evidentirati poslovne događaje u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih, istinitih, urednih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o materijalno-financijskom poslovanju Stranke.	31. prosinca 2022.	djelomično provedeno
2.		2022.	N	Pravodobno evidentirati potraživanja (zaduženje) na temelju odluka od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o visini sredstava za redovito financiranje političkih stranaka, kako bi podaci o potraživanjima bili evidentirani u poslovnim knjigama, odnosno iskazani u financijskim izvještajima u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	31. prosinca 2022.	provedeno
3.	Financijski izvještaji	2022.	N	Sastaviti Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima uz detaljniju dopunu podataka i iskazivanje drugih obveznih podataka u skladu s odredbama Pravilnika o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija.	31. prosinca 2022.	provedeno

Obrazloženje danog naloga koji je djelomično proveden daje se u nastavku.

- Stranka je evidentirala poslovne događaje u poslovnim knjigama na temelju vjerodostojnih, istinitih, urednih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija i Pravilnika o materijalno-financijskom poslovanju Stranke, osim rashoda za službena putovanja za koje nije ispostavila putne naloge. Također, knjigovodstvene isprave na temelju kojih se stvaraju obveze pregledao je i potpisao Glavni tajnik, ali ih Predsjednik Stranke i nadalje nije potpisao. (redni broj 1.).

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema nalogu Državnog ureda za reviziju koji nije u cijelosti proveden.

- 1.2. *Stranka prihvaća status naloga iz prošle revizije te navodi da će u cijelosti postupati prema nalogu Državnog ureda za reviziju koji je djelomično proveden.*